Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/2618

23.11.2026

BESLUIT (GBVB) 2026/2618 VAN DE RAAD

van 20 november 2026

betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de Oekraïense strijdkrachten via de gezamenlijke aanbesteding van militaire uitrusting die niet is ontworpen om te doden

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 41, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad [1] is de Europese Vredesfaciliteit (de "faciliteit") opgericht voor de financiering door de lidstaten van acties van de Unie in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid die tot doel hebben de vrede te handhaven, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken, op grond van artikel 21, lid 2, punt c), van het Verdrag. De faciliteit moet in het bijzonder op grond van artikel 1, lid 2, van Besluit (GBVB) 2021/509 worden gebruikt voor het financieren van steunmaatregelen zoals acties ter versterking van de capaciteiten op militair en defensiegebied van derde staten en regionale en internationale organisaties.

(2) Op 18 maart 2024 heeft de Raad bij Besluit (GBVB) 2024/890 van de Raad [2], op basis van een voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid voor een fonds voor bijstand aan Oekraïne, Besluit (GBVB) 2021/509 gewijzigd om het totale financiële maximum van de faciliteit in 2024 met 5 000 000 000 EUR in lopende prijzen te verhogen, een bedrag dat specifiek voor Oekraïne is bestemd en is gericht op het waarborgen van duurzame en voorspelbare militaire steun aan Oekraïne. De militaire steun aan Oekraïne in het kader van dat specifieke bedrag moet blijven inspelen op de veranderende behoeften van de Oekraïense strijdkrachten (AFU), met als doel de toegevoegde waarde van de Unie te maximaliseren en de bilaterale inspanningen aan te vullen, en moet volgens een meer gestructureerde, efficiënte en pragmatische aanpak worden verleend, waarbij meer gezamenlijke aanbesteding wordt gedaan bij de defensie-industrie van de Unie, Noorwegen en Oekraïne.

(3) Voor het verhogen van de gezamenlijke aanbesteding om tegemoet te komen aan de behoeften van Oekraïne in het kader van het specifieke bedrag moet worden gebruikgemaakt van goed functionerende nationale aanbestedingsstructuren en bestaande raamovereenkomsten. Er moet voor de gezamenlijke aanbesteding van de vereiste defensie-uitrusting bij de defensie-industrie van de Unie, Noorwegen en Oekraïne, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, ook worden voorzien in flexibele toeleveringsketens, die marktdeelnemers kunnen omvatten die buiten de Unie, Noorwegen of Oekraïne gevestigd zijn of daar hun productie hebben, waarbij ervoor gezorgd wordt dat naar behoren rekening wordt gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten zonder nieuwe rapportageverplichtingen in het leven te roepen.

(4) In het kader van deze steunmaatregel moeten initiatieven waarbij partners uit de Europese en Oekraïense defensie-industrie worden samengebracht, onder meer via joint ventures, worden gestimuleerd, rekening houdend met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten. In dat verband en voor de toepassing van deze steunmaatregel wordt onder "gezamenlijke aanbesteding" verstaan overeenkomsten die worden gesloten en bestellingen die worden geplaatst door ten minste twee lidstaten volgens een leidende-natieaanpak, of door ten minste één lidstaat en Oekraïne, of via aanbestedingen door één lidstaat met betrokkenheid van de defensie-industrie van ten minste één lidstaat en Oekraïne, of via aanbestedingen door Oekraïne die worden gefinancierd door ten minste één lidstaat. Gezamenlijke aanbestedingen moeten ook gerelateerde projecten van het Europees Defensieagentschap kunnen omvatten.

[1] Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 (PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

[2] Besluit (GBVB) 2024/890 van de Raad van 18 maart 2024 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2021/509 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit (PB L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Deze steunmaatregel wordt ingegeven door de prioritaire behoeften van de AFU's, waarbij rekening wordt gehouden met de prioritaire vereisten zoals meegedeeld door de missie van Oekraïne aan de EU via het coördinatieplatform van de Militaire Staf van de EU. Daarnaast heeft de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid op 7 oktober 2026 van Oekraïne een verzoek ontvangen waarin de Unie wordt gevraagd de Oekraïense strijdkrachten bij te staan met essentiële uitrusting op het gebied van drones, luchtverdedigingsmaterieel, munitie, uitrusting voor elektronische oorlogvoering, radarapparatuur en explosieven.

(6) Deze steunmaatregel moet worden uitgevoerd met inachtneming van de beginselen en voorschriften van Besluit (GBVB) 2021/509, en met name naleving van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad ([3]), en in overeenstemming met de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven, tenzij in dit besluit anders is bepaald. Overeenkomstig artikel 26, lid 7, van Besluit (GBVB) 2021/509 is het passend dat de Raad toestemming geeft voor de financiering van deze steunmaatregel door middel van aanvullende bijdragen die meer dan 50 % van het referentiebedrag bedragen.

(7) De Raad herhaalt vastbesloten te zijn de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de democratische beginselen te beschermen, te bevorderen en na te leven, en de rechtsstaat en goed bestuur te versterken in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties, met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en met het internationaal recht, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Instelling, doelstellingen, reikwijdte en duur

1. Bij dit besluit wordt een in het kader van de Europese Vredesfaciliteit (de "faciliteit") te financieren steunmaatregel ten gunste van Oekraïne (de "begunstigde") ingesteld (de "steunmaatregel").

2. De doelstellingen van de steunmaatregel zijn om:

a) bij te dragen tot de versterking van het vermogen en de weerbaarheid van de Oekraïense strijdkrachten om de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne te verdedigen, en

b) de burgerbevolking te beschermen tegen de aanhoudende militaire agressie, door de levering van militaire uitrusting die niet is ontworpen om te doden, die op de snelst mogelijke wijze gezamenlijk wordt aangekocht.

3. Ter verwezenlijking van de in lid 2 vastgelegde doelstellingen financiert de steunmaatregel de gezamenlijke aanbesteding van de volgende soorten militaire uitrusting die niet zijn ontworpen om te doden:

a) drones;

b) luchtverdedigingsmaterieel;

c) uitrusting voor elektronische oorlogvoering;

d) radarapparatuur.

De steunmaatregel financiert ook gerelateerde opleidings- en vervoerkosten.

([3]) Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 335 van 13.12.2008, blz. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. In afwijking van de artikelen 50 en 50 bis van boek 3 van de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven (de "uitvoeringsvoorschriften"), wordt de in lid 3 van dit artikel bedoelde militaire uitrusting gezamenlijk aangekocht bij in de Unie, Noorwegen of Oekraïne gevestigde marktdeelnemers, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, en afkomstig is uit de Unie, Noorwegen of Oekraïne. De regels over verkrijging van oorsprong van artikel 60 van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([4]) zijn van toepassing. De militaire uitrusting waarvan een belangrijk productiestadium bestaande uit eindassemblage in de Unie, Noorwegen of Oekraïne heeft plaatsgevonden, wordt ook geacht in aanmerking te komen. De toeleveringsketens van die marktdeelnemers kunnen marktdeelnemers omvatten die buiten de Unie, Noorwegen of Oekraïne zijn gevestigd of daar hun productie hebben. Daarbij wordt rekening gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van de lidstaten.

5. Gezamenlijke aanbestedingen in het kader van de steunmaatregel worden uitgevoerd door de in artikel 4, lid 2, vermelde entiteiten via gezamenlijke aanbestedingen, of door ten minste twee lidstaten, of door ten minste één lidstaat en Oekraïne, of via aanbestedingen door één lidstaat met betrokkenheid van de defensie-industrie van ten minste één lidstaat en Oekraïne, of via aanbestedingen door Oekraïne die worden gefinancierd door ten minste één lidstaat. In de laatste drie gevallen mogen in Oekraïne gevestigde of producerende marktdeelnemers deelnemen aan de gezamenlijke aanbesteding, tenzij deze marktdeelnemers voor meer dan 50 % in handen zijn van een derde land of van een entiteit uit een derde land, wat gevolgen heeft voor de veiligheids- en defensiebelangen van de lidstaten. De toeleveringsketens van die marktdeelnemers kunnen marktdeelnemers omvatten die buiten Oekraïne zijn gevestigd of daar hun productie hebben. Daarbij wordt rekening gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van de lidstaten. Gezamenlijke aanbestedingen mogen ook uitgevoerd worden via gerelateerde projecten van het Europees Defensieagentschap.

6. De steunmaatregel heeft een looptijd vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit tot en met 30 juni 2028.

Artikel 2

Financiële regelingen

1. Het financiële referentiebedrag ter dekking van de uitgaven in verband met de steunmaatregel bedraagt 100 000 000 EUR.

2. De uitgaven worden beheerd overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en in overeenstemming met de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven. In afwijking van de artikelen 50 en 50 bis van boek 3 van de uitvoeringsvoorschriften van de faciliteit staat deelname aan de gezamenlijke aanbestedingsprocedures alleen open voor in artikel 1, lid 4, van dit besluit vermelde marktdeelnemers met betrekking tot militaire uitrusting van de daarin bedoelde oorsprong.

3. Overeenkomstig artikel 29, lid 5, van Besluit (GBVB) 2021/509 kan de beheerder voor steunmaatregelen na de vaststelling van dit besluit verzoeken om bijdragen tot en met 67 000 000 EUR. De middelen waarom de beheerder voor de steunmaatregelen verzoekt, worden uitsluitend gebruikt voor uitgaven binnen de grenzen die door het bij Besluit (GBVB) 2021/509 opgerichte comité van de faciliteit zijn goedgekeurd in de desbetreffende gewijzigde en jaarbegrotingen behorend bij de steunmaatregel. Deze steunmaatregel kan worden gefinancierd door middel van aanvullende bijdragen die meer dan 50 % van het in lid 1 vermelde referentiebedrag bedragen.

4. Overheidsopdrachten of bestellingen in verband met de uitvoering van de steunmaatregel worden op de snelst mogelijke wijze gesloten of geplaatst. Uitgaven in verband met de uitvoering van de steunmaatregel komen voor financiering in aanmerking vanaf de datum van vaststelling van dit besluit en tot en met 31 december 2027. In naar behoren gemotiveerde gevallen van onvoorziene of uitzonderlijke omstandigheden, zoals overmacht, vinden de leveringen uiterlijk op 30 juni 2028 plaats.

([4]) Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Artikel 3

Regelingen met de begunstigde

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") treft de nodige regelingen met de begunstigde om ervoor te zorgen dat die de bij dit besluit vastgestelde voorschriften en voorwaarden naleeft, als voorwaarde voor het verlenen van steun in het kader van de steunmaatregel.

2. De in lid 1 bedoelde regelingen omvatten bepalingen die de begunstigde ertoe verplichten ervoor te zorgen dat:

a) de met deze steunmaatregel ondersteunde eenheden van de strijdkrachten van Oekraïne het toepasselijk internationaal recht naleven, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht;

b) in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa naar behoren en efficiënt worden ingezet voor de doeleinden waarvoor zij zijn verstrekt;

c) in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa voldoende worden onderhouden zodat zij gedurende hun gehele levensduur bruikbaar en operationeel beschikbaar blijven;

d) voortdurend passende maatregelen worden genomen om mogelijk misbruik van de in het kader van de steunmaatregel verstrekte middelen te voorkomen en tegen te gaan;

e) in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa niet verloren gaan of zonder voorafgaande toestemming van de hoge vertegenwoordiger worden overgedragen aan andere personen of entiteiten dan die welke in die regelingen zijn aangewezen.

3. De in lid 1 bedoelde regelingen moeten bepalingen bevatten inzake de opschorting en beëindiging van de steun in het kader van de steunmaatregel indien wordt vastgesteld dat de begunstigde de in lid 2 vastgelegde verplichtingen niet nakomt.

Artikel 4

Uitvoering

1. De hoge vertegenwoordiger is ervoor verantwoordelijk dat dit besluit wordt uitgevoerd overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en in overeenstemming met de voorschriften voor de uitvoering van de ontvangsten en uitgaven die in het kader van de faciliteit worden gefinancierd en met het geïntegreerd methodologisch kader voor de beoordeling en vaststelling van de vereiste maatregelen en controles voor steunmaatregelen in het kader van de faciliteit.

2. De uitvoering van de in artikel 1, lid 3, vermelde activiteiten kan worden toevertrouwd aan:

a) het Ministerie van Defensie van Tsjechië;

b) het Ministerie van Defensie van Denemarken;

c) het Ministerie van Defensie van Frankrijk;

d) het Ministerie van Defensie van Duitsland;

e) het Ministerie van Defensie van Italië;

f) het Ministerie van Defensie of het Centrum voor logistiek en aanbesteding voor defensie van Letland;

g) het Ministerie van Defensie van Nederland;

h) het Ministerie van Defensie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Bestuurszaken of het Governmental Strategic Reserves Agency van Polen;

i) het Ministerie van Defensie van Portugal;

j) het Ministerie van Defensie van Zweden of de Zweedse Administratie voor defensiematerieel.

Artikel 5

Steun door de lidstaten

De lidstaten staan over hun grondgebied, met inbegrip van hun luchtruim, de doorvoer toe van de in artikel 1 van dit besluit genoemde militaire uitrusting, met inbegrip van begeleidend personeel, in overeenstemming met artikel 56, lid 3, van Besluit (GBVB) 2021/509.

Artikel 6

Toezicht, controle en evaluatie

1. De hoge vertegenwoordiger ziet erop toe dat de begunstigde de verplichtingen van artikel 3 nakomt. Dat toezicht verschaft kennis over de context van en het risico op niet-nakoming van de in artikel 3 vastgestelde verplichtingen, en draagt bij aan de voorkoming van zulke gevallen van niet-nakoming, met inbegrip van schendingen van het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door eenheden van de strijdkrachten van Oekraïne die ondersteuning krijgen in het kader van de steunmaatregel.

2. De controle na verzending van uitrusting wordt als volgt georganiseerd:

a) leveringsverificatie, waarbij leveringscertificaten van de faciliteit door de eindgebruiker-strijdkrachten moeten worden ondertekend op het moment van eigendomsoverdracht;

b) verslaglegging over de inventaris, waarbij de begunstigde jaarlijks verslag moet uitbrengen over de inventaris van geleverde goederen, totdat het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) een dergelijke verslaglegging niet langer nodig acht;

c) bezoeken ter plaatse, waarbij de begunstigde de hoge vertegenwoordiger en de controleurs van de faciliteit op verzoek toegang verleent voor het verrichten van controles ter plaatse en audits.

3. De hoge vertegenwoordiger voert een eindevaluatie uit om te beoordelen of de steunmaatregel heeft bijgedragen tot de verwezenlijking van de in artikel 1, lid 2, genoemde doelstellingen.

Artikel 7

Verslaglegging

Gedurende de uitvoeringsperiode brengt de hoge vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 63 van Besluit (GBVB) 2021/509 halfjaarlijks verslag uit aan het PVC over de uitvoering van de steunmaatregel. De beheerder voor steunmaatregelen brengt het bij Besluit (GBVB) 2021/509 ingestelde comité voor de faciliteit overeenkomstig artikel 38 van dat besluit regelmatig op de hoogte van de uitvoering van de ontvangsten en uitgaven, onder meer door informatie te verstrekken over de betrokken leveranciers en onderaannemers.

Artikel 8

Opschorting en beëindiging

1. Het PVC kan overeenkomstig artikel 64 van Besluit (GBVB) 2021/509 besluiten de uitvoering van de steunmaatregel geheel of gedeeltelijk op te schorten.

2. Het PVC kan de Raad aanbevelen de steunmaatregel te beëindigen.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 20 november 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

T. BYRNE